

Animalades

El mai no ho faria", diu l'eslògan de la campanya que recomana de no abandonar els gossos a l'estiu. S'hi veu un gos fotografiat en blanc i negre, xop de pluja, amb el nas arran de l'asfalt d'una carretera, que prova de tornar cap a casa. El cartell vol fer pena. I, en general, en fa. Per al gran públic, s'entén, perquè els qui havien previst d'abandonar el gos no s'hi repensen gens després de llegir el cartell. Els defensors conscienciats de la causa dels animals tampoc no necessiten cap campanya per comportar-se. Són respectuosos de mena.

L'altre dia, un defensor militant dels drets dels animals em confessava que, a ell, els animals que li fan més pena, els que considera que són més maltractats, no són ni els braus de les *corridas* per a turistes, ni aquests gossos abandonats a l'estiu al marge de qualsevol carretera comarcal, sinó els animals de circ. De circ, sí, dels circs on els pares de família porten els fills, convençuts que contribueixen a educar-los d'una manera positiva. Segons ell, quan es parla dels drets dels animals i de quines coses haurien de canviar en la societat per millorar la condició de les bèsties, no se'n parla mai, dels circs. I, pel que sembla, la vida d'un animal de circ és un infern. Encara que no ho sembli. Encara que cada vegada que saltin a la pista soni una música festiva.

Els nens i els adults aplaudeixen l'elefant que és capaç d'enfilar-se a un tamboret. "És molt intel·ligent", diuen amb els ulls molt oberts. Doncs no. No ho són gens, d'intel·ligents. Ho va escriure Ivan Pàvlov: "La intel·ligència no hi intervé en absolut, a l'hora d'ensinistrar un animal". Pel que diuen els experts, el secret d'un bon ensinistrament es basa en els reflexos condicionats pel patiment. ¿Quina mena de patiment? El que provoca la privació d'aliments o, d'una manera oposada però igualment efectiva, la golafreteria.

Qualsevol dels animals que veiem conduir una bicicleta, fer tombarelles, imitar la manera de caminar d'una persona, saltar per un cercle de foc o fer equilibris amb una pilota, sol haver estat drogat abans de l'actuació. La majoria d'artistes de circ pertanyents a l'escala animal treballen sempre en dejú. Si fan bé la feina, menjaran; aquest és el missatge que se'ls transmet per aconseguir que no hi hagi cap errada a l'hora d'interpretar el número. De la mateixa manera que segons quina mena de treballadors, s'hi juguen el menjar. De vegades, se'ls recompensa en directe, i es fa passar per generositat allò que només és obligació. El públic, evidentment, no se n'adona. Fins i tot està disposat a baixar a la pista i ajudar a llançar terrossos de sucre a una família d'òssos. Si la foca l'encerta fent equilibris amb una bola del món inflable, li donen una sardina. O dues. Si el tigre ha estat prou manso per a tolerar mitja dotzena de cops de fuet d'un domador generalment pelut i rabassut, li lliencen un tall de carn que és devorat a l'instant.

Als entrenaments, durant molts anys es van fer servir fuets elèctrics. Cada cop que la punta del fuet tocava la pell de l'animal, rebia una descàrrega elèctrica. En poc temps, la bèstia s'espavilava i acabava relacionant el so i la imatge del fuet amb la descàrrega elèctrica. I, per reflex condicionat, reaccionava quan, a la pista, el domador feia sonar la seva arma. ¿Intel·ligència? Home, què voleu que us digui. Per aconseguir que les feres pugessin als tamborets situats a la gàbia, els untaven amb carn crua. A la pista, es repetia el moviment, però sense haver-los untat. Quan l'animal se n'adonava, ja era damunt del tamboret. I el públic, enganyat, aplaudia, fascinat per la capacitat dels animals.

El defensor militant dels drets dels animals em va explicar més coses. Diu que no és veritat que els braus que són to-

jats a les places ataquin el color vermell de la capa del torero. Segons ell, la capa tant podria ser blava com verda com de ratlles. Al brau, tant se li'n dóna, el color de la capa. Només ataca el moviment. I una altra història, aquesta de camells. El 1947, a Egipte, una banda de traficants de droga va ser detinguda per la policia. Els van enxampar passant kilos de droga amb un sistema bastant sofisticat. Els traficants ficaven la droga dins d'uns tubs d'alumini, semblants als que s'utilitzen per a les medecines. Després, feien que una colla de camells se'ls mengessin barrejats amb el menjar habitual. Pel que sembla, els camells s'empassen qualsevol cosa i, a més a més, poden arribar a menjar moltíssim. Un cop amagats a l'estómac del camell, els traficants passaven la frontera. Amb camell, evidentment. Arribaven a l'altre país, mataven les bèsties i recuperaven la droga. Potser per això, dels traficants de droga, en diem camells.

Sergi Pàmies

